

MEDIJI O ZDRAVSTVU

četvrtak, 21. mart 2024.godine

RTS- Još nemamo jedinstveni broj za Hitnu pomoć – koga zovemo kad smo u nevolji

RTS- Srbija u borbi protiv SMA – cilj da što više pacijenata dobije lek

BLIC- Ministarka Popović uručila elektronsku opremu Univerzitetском kliničkom centru

N1- Grujičić: Šest meseci čekam odobrenje za nabavke, Mali mi se ne javlja na telefon

N1- Nacionalni centar za fertilitet i onkofertilitet: I posle borbe sa kancerom moguće je postati roditelj

RTV- Grujičić prisustvovala uručanju besplatnih defibrilatora zdravstvenim ustanovama Srbije

Još nemamo jedinstveni broj za Hitnu pomoć – koga zovemo kad smo u nevolji

Ministarstvo zdravlja uputilo je inspekciju da utvrdi da li je bilo propusta u radu Hitne pomoći zbog kojih je preminula 22-godišnja devojka iz Kaluđerice. Porodica tvrdi da je preminula devojka imala astmu, da joj je pozlilo i da su uzaludno pokušavali da dođu do Hitne pomoći, jer su ih sa jednog broja upućivali na drugi. Koji je pravi broj kada još nemamo jedinstveni?

Hitna služba u Barajevu je oko 13 sati primila poziv i odmah krenula u 10 kilometara udaljeni Vranić, jer je muškarac bio bez svesti.

Koji broj je pozvala osoba koja je htela da mu pomogne – 194, ili broj fiksnog telefona u Domu zdravlja "Dr Milorad Vlajković"?

U kratkoj anketi RTS-a, jedna građanka iz Barajeva nije znala da navede broj Službe hitne pomoći, kao ni barajevskog doma zdravlja.

"Imam zapisano u imeniku", rekla je, dok je drugi ispitanik znao da navede broj doma zdravlja u Barajevu, kao i broj Službe hitne pomoći.

U Barajevu živi 28 000 stanovnika. Vikendom, i za vreme raspusta, bude ih mnogo više, a u tamošnjem domu zdravlja, samo su dva vozila hitne pomoći. Danju dežura jedna ekipa, noću dve.

Dr Tamara Kuzmanović, direktorka Doma zdravlja "Dr Milorad Vlajković" u Barajevu, kaže da se ova beogradska opština graniči sa više gradskih opština.

"Ako je procena da je prvi stepen hitnosti – saobraćajke i bolovi u grudima – naše ekipe izađu i ne pitaju kojoj opštini pripadaju pacijenti", ističe dr Kuzmanović.

Gde je granica između lokalnih domova zdravlja i službi hitne pomoći

U Beogradu ima 17 opština, a Zavod za urgentnu medicinsku pomoć odlazi do pacijenata u njih 11.

Da bi brže stigli, u prigradskim naseljima imaju ispostave – na Petlovom brdu ili Padinskoj skeli.

Građani koji žive u Lazarevcu, Obrenovcu, Mladenovcu ili Grockoj, na primer, treba da pozovu Hitnu pomoć u svom domu zdravlja.

Ulice koje se nalaze na granici između opština posebna su priča možda pacijentima, ali Hitna pomoć dobro zna koju teritoriju pokriva.

Dr Ivana Stefanović iz Zavoda za urgentnu medicinsku pomoć navodi da se tačno zna do koje granice ova institucija deluje.

"Kao i što je poznato, od koje granice ide druga hitna pomoć", naglašava dr Stefanović.

Koja je procedura

Slučajna anketa je pokazala da malo ko od građana zna bilo koji drugi broj sem 194. Kad građani pozovu 194, lekar prvo pita šta je problem, a onda i na kojoj adresi žive. Ukoliko građani pripadaju domu zdravlja koji ima svoju hitnu službu, reći će im da njih pozovu.

Koliko vremena za to treba i koliko su minuti presudni u tim momentima, znaju i lekari.

Dr Stefanović ukazuje da Zavod ne može samoinicijativno da odluči na koju će teritoriju otići.

"To je dogovor lekara iz smene Hitne pomoći i našeg načelnika. Neka pravila moraju da se poštuju i, ako živimo na nekoj teritoriji, moramo da znamo i broj Službe hitne pomoći na toj teritoriji, jer je to najbrži način", zaključuje dr Stefanović.

Umrežavanje hitnih službi

O umrežavanju svih hitnih službi i jednom broju za Hitnu medicinsku pomoć, u Srbiji se priča skoro dve decenije.

U Hrvatskoj je upravo tako rešen problem nadležnosti i brzine.

Kad nekome pozli, jedino što treba da uradi je da pozove broj 194, ili 112, kao što to rade u zemljama Evropske unije.

Na sreću, ova pravila ne važe kada se dogode velike saobraćajne nesreće.

Tada svi kreću da pomognu i nije važno ko je nadležan.

Srbija u borbi protiv SMA – cilj da što više pacijenata dobije lek

Od prošle godine, skriningom na spinalnu mišićnu atrofiju testirano je više od 30 hiljada beba, a kod pet je otkriveno oboljenje. Trenutno se 105 pacijenata leči od te bolesti, a dostupne su tri inovativne terapije. Sa konferencije pod nazivom "Zajedno ka napretku" poručeno je da je cilj da što više pacijenata dobije lek.

Spinalna mišićna atrofija (SMA) je retka, progresivna bolest, koja se razvija već u prvim mesecima života.

Kod 10-godišnje Lare Eve Martinović iz Smedereva pojavila se pre navršene prve godine. Već dve godine leči se inovativnim lekovima. Kako kaže, voli da ide u školu i ima puno drugara.

Njen otac, Jovan Martinović, navodi da je Lara Eva već na inovativnoj terapiji.

"Olakšavajuće kod terapije je što ne mora da je prima u kičmu, spinalno, nego može da je uzima i pije kao sirup, a što joj mnogo olakšava korišćenje", kaže otac Lare Eve.

SMA i Srbija – terapije dostupne o trošku države

Srbija je jedna od retkih zemalja koja ima dostupne terapije o trošku države, kao i neonatalni skrining za spinalnu mišićnu atrofiju.

Direktorka Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje dr Sanja Radojević Škodrić kaže da Srbija ne zaostaje u terapijama, ali ni u dijagnostici, te dosadašnjim inovacijama.

"Dostupna su sva tri leka za spinalnu mišićnu atrofiju i pacijenti više ne moraju da odlaze u inostranstvo, naročito kada je u pitanju i jedan od najskupljih i najsavremenijih lekova, čuvena 'zolgensma'", naglašava direktorka RFZO-a.

Kisić Tepavčević: Oni koji boluju od SMA danas žive kvalitetnije

Ministarka za brigu o porodici i demografiji Srbije Darija Kisić Tepavčević ističe da "možemo da vidimo da heroji koji žive sa ovom bolešću danas žive mnogo kvalitetnije".

"Žive sa apsolutno jasnim mogućnostima za dalji napredak u životu. Do mališana koji se tek rađaju i gde je omogućeno da se bolest otkrije odmah na rođenju, a koji će moći da imaju potpuno normalan život i da se ne razlikuju od svojih vršnjaka", smatra ministarka Kisić Tepavčević.

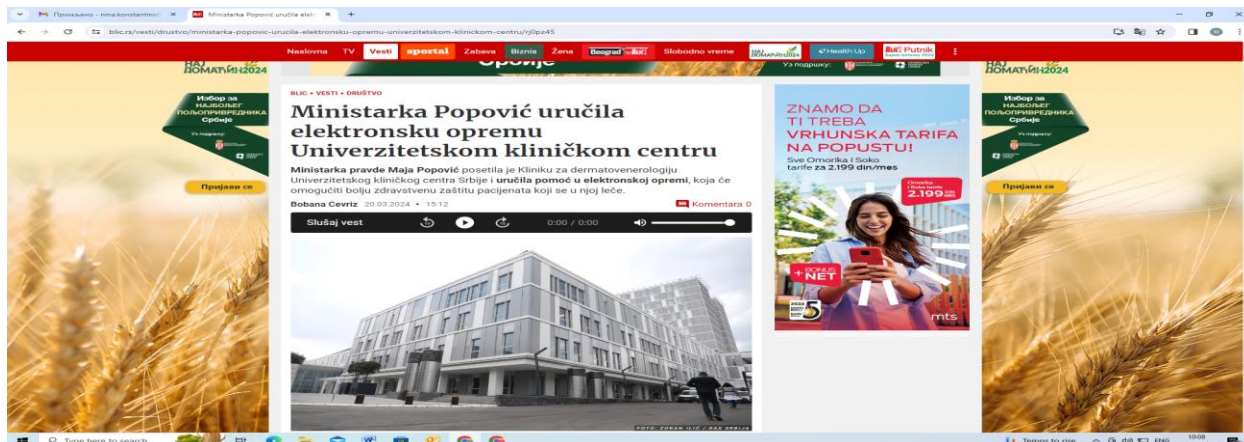
Nekada se o spinalnoj mišičnoj atrofiji govorilo kao o genetskom ubici dece do pete godine. Danas to nije tako, a njihov život je znatno olakšan.

SMA Srbija: To što je neko u kolicima ne znači da ne može da ima predivan život

Predsednica Udruženja "SMA Srbija" Olivera Jovović navodi da to što je neko u kolicima apsolutno ne znači da ne može da ima predivan i kvalitetan život i da bude uspešan u svojoj profesiji.

"Mi, međusobni članovi, imamo prvake na međunarodnim internacionalnim takmičenjima. Imamo pesnike, programere, grafičke dizajnere, ljude koji rade u državnoj upravi", kaže Jovovićeve.

U kampanji pod nazivom "Srbija bez barijera" postavljeno je više od 120 rampi na objektima javne namene u više od 50 lokalnih samouprava.

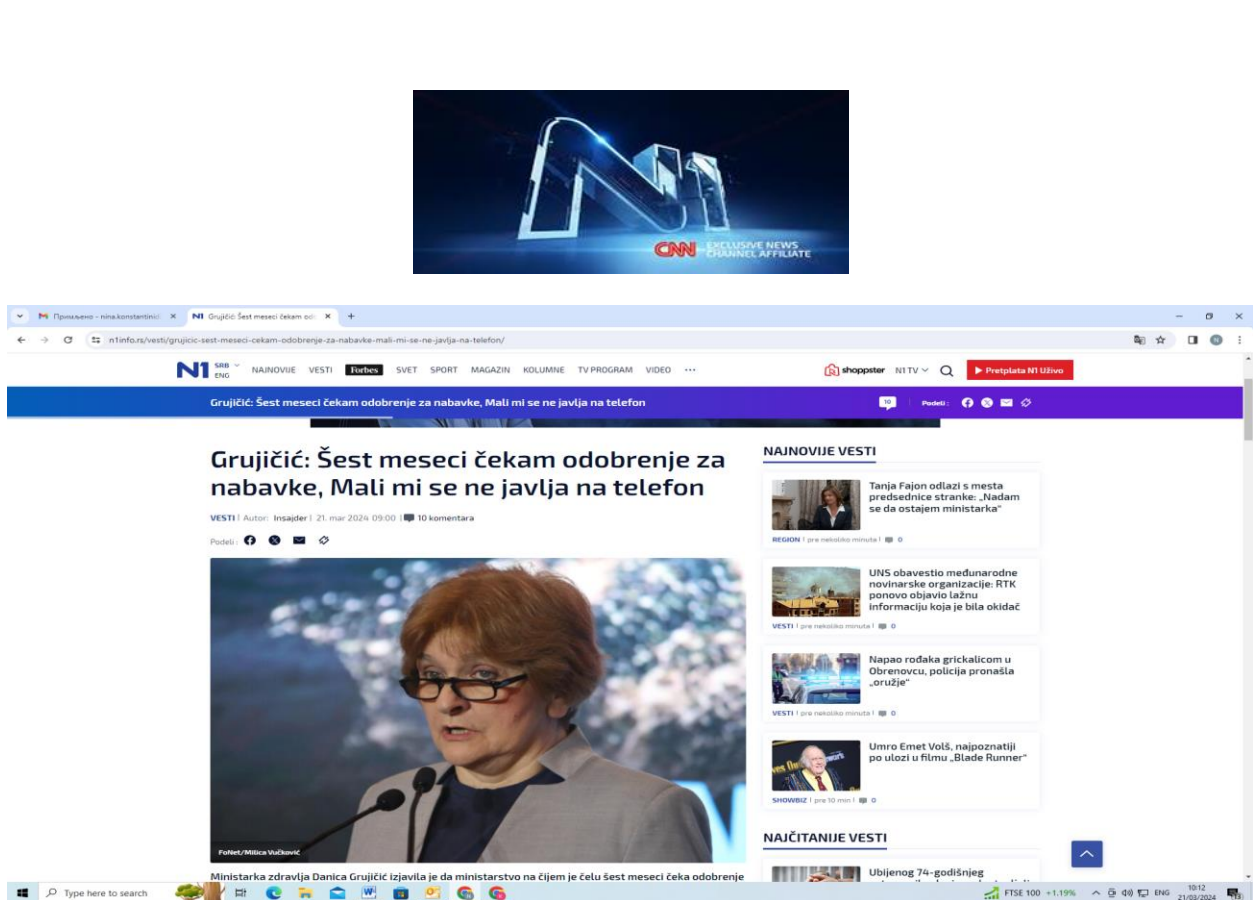

Ministarka Popović uručila elektronsku opremu Univerzitetskom kliničkom centru

Ministarka pravde Maja Popović posetila je Kliniku za dermatovenerologiju Univerzitetskog kliničkog centra Srbije i uručila pomoć u elektronskoj opremi, koja će omogućiti bolju zdravstvenu zaštitu pacijenata koji se u njoj leče.

Popović je razgovarala sa direktorom klinike Milošem Nikolićem o kontinuiranom unapređivanju uslova rada lekara i medicinskog osoblja, a samim tim i uslove u kojima se građani Srbije leče, navodi se u saopštenju Ministarstva pravde.

Ministarka je istakla da to ujedno predstavlja i jedan od prioriteta u radu Vlade Republike Srbije.

Grujičić: Šest meseci čekam odobrenje za nabavke, Mali mi se ne javlja na telefon

Ministarka zdravlja Danica Grujičić izjavila je da ministarstvo na čijem je čelu šest meseci čeka odobrenje od Ministarstva finansija da raspiše tender za resurse u zdravstvu.

Upitana kako je to moguće i da li se u vezi sa tim obraćala direktno ministru finansija Siniši Malom, Grujičić je za TV Insajder rekla da jeste ali da i dalje nema odgovor i da joj se ministar ne javlja na telefon.

Na dodatno pitanje da li se šali ili je ozbiljna kada tvrdi da se ministar finansija u Vladi Srbije ne javlja na telefonski poziv ministarke zdravlja, odgovorila je da se ne šali, da je ozbiljna i da ne zna razlog za to.

Ministarka zdravlja je ponovila da se na listama čekanja za operacije kuka i kolena nalaze i ljudi koji na tim listama ne treba da budu i kojima operacija nije potrebna.

Nacionalni centar za fertilitet i onkofertilitet: I posle borbe sa kancerom moguće je postati roditelj

U našem okruženju jedino Srbija ima bolničku ustanovu specijalizovanu za lečenje trudnica koje imaju kancer, piše magazin Biznis i finansije.

U Centru za onkofertilitet na Klinici za ginekologiju i akušerstvo Univerzitetskog kliničkog centra pomoć mogu potražiti i žene i muškarci kojima je dijagnostifikovano ovo oboljenje, a koji tek planiraju da se ostvare kao roditelji. Zato pored građana Srbije, dolaze i pacijenti iz Republike Srpske, Crne Gore, Severne Makedonije i Albanije ukoliko imaju upute za lečenje u toj ustanovi. U njoj pored lečenja, dobijaju i reči ohrabrenja, piše magazin Biznis i finansije.

U široj javnosti nedovoljno je poznato da je u Univerzitetskom kliničkom centru Srbije još 1952. godine doktor Franc Novak uradio prvu radikalnu trahelektomiju na svetu i tako postavio temelje za razvoj onkofertiliteta.

Ovaj zahvat izvodi se na pacijentkinjama koje imaju invazivni rak grlića materice. Ranije je ženama sa tim malignitetom vađena cela materica. Doktor Franc Novak je uspeo da odstrani samo kancerom obuhvaćeni deo grlića i zahvaljujući tome, svojoj pacijentkinji je očuvao mogućnost da postane majka.

Danas se ovaj zahvat redovno koristi u lečenju te vrste maligniteta, a da podvig doktora Franca Novaka ne ostane usamljen, sedamdeset godina kasnije pobrinuo se lekarski tim Nacionalnog centra za fertilitet i onkofertilitet, koji takođe pripada Kliničkom centru.

Stručni tim jedinstven u regionu

„Kod nas već više od decenije dolazi sve veći broj žena koje imaju različite probleme vezane za maligna oboljenja“, kaže za B&F Katarina Jeremić Stefanović, načelnica Centra za onkofertilitet.

Ona i njene kolege počele su zajednički rad kada je 2012. godine pokrenut projekat Ministarstva za nauku i tehnologiju pod nazivom „Kancer i humana reprodukcija“. Tada je na Kliničkom centru oformljen konzilijum lekara posvećenih ovoj grani medicine.

Ovaj multidisciplinarni tim stručnjaka, jedinstven u regionu, činili su različiti specijalisti – ginekolozi, onkolozi, hemioterapeuti, endokrinolozi i druge struke, u zavisnosti od toga koji tumor je bio u pitanju.

„Kad god smo imali novu pacijentkinju, sastajali bismo se i zajedno donosili odluku kako ćemo je lečiti. Ako bi nam se javila trudnica koja ima kancer, cilj je bio da je lečimo uz zadržavanje trudnoće. Ako su se javljale žene koje imaju ginekološki rak a žele da očuvaju plodnost, onda bismo nalazili rešenje za njih, a to je najčešće bilo zamrzavanje reproduktivnih ćelija. Jer, hemoterapija i cistostatici narušavaju funkciju jajnika i može se desiti da unište značajan broj jajnih ćelija“, pojašnjava Katarina Jeremić Stefanović.

Konzilijum je posle nekoliko godina prerastao u Centar za onkofertilitet na Klinici za ginekologiju i akušerstvo Univerzitetskog kliničkog centra, a 2021. je odlukom Ministarstva zdravlja postao Nacionalni referentni centar za onkofertilitet i očuvanje plodnosti. Zatim je u okviru njega formirano posebno odeljenje koje prima pacijente sa ovim zdravstvenim problemima, a potom i Udruženje za očuvanje fertiliteta i onkofertilitet Srbije u kojem oboleli mogu da zatraže bilo koji savet vezan za svoje oboljenje.

„Ovde imamo relativno mlade stručnjake, vođene entuzijazmom i ambicijom ne samo da pomognu sadašnjim pacijentkinjama već i da otkriju najbolje medicinske prakse koje će biti korisne i budućim pacijentkinjama“, objašnjava naša sagovornica šta je bio motiv zaposlenih da se, pored svog redovnog posla, dodatno angažuju na posebnom odeljenju za onkofertilitet. Njihov rad podržava i RFZO, koji finansira zamrzavanje jajnih ćelija, spermatozoida i embriona pacijenata koji su mlađi od 40 godina i nemaju agresivne tumore.

I lepa reč može biti lekovita

U poslednjih deset godina kroz konzilijum i Centar je prošlo oko 1.000 pacijenata.

Najveći broj njih čine žene, premda ima i muškaraca sa oboljenjima koje mogu ugroziti plodnost. Nažalost, broj obolelih od karcinoma stalno raste, a posebno zabrinjava činjenica je da je među njima sve više mladih, na šta ukazuje i podatak da su pacijentkinje koje dolaze u Centar većinom stare između 18 i 40 godina, navodi Katarina Jeremić Stefanović.

Rak dojke čini 40 odsto svih malignih oboljenja kod trudnica, a ovaj malignitet je najzastupljeniji i kod celokupne populacije u reproduktivnom dobu. Slede ga kancer grlića materice, jajnika, testisa, melanom, ali i limfomi i leukemije.

Stoga planiranje i vođenje trudnoće u slučaju neke od malignih bolesti, koja je posebno rizična, mora biti multidisciplinarno. Upravo iz tog razloga je oformljen centar koji okuplja različite specijaliste na jednom mestu.

Njihov posao je zahtevan, ali i jako delikatan, jer pored određivanja terapija i izvođenja operacija, pacijentima je potrebno razumevanje za situaciju u kojoj se nalaze i ohrabrenje da ne odustaju od borbe.

„To nije samo naša dužnost, mi to radimo iskreno“, ističe Katarina Jeremić Stefanović“, „jer u pitanju su ljudi pred kojima bi trebalo da je život, a oni su primorani da se bore za njega. Ovo što radimo je njihov залог za budućnost. A ponekad i za sadašnjost, jer mnogima od njih je potrebna motivacija da istraju u toj teškoj borbi“.

Naučni doprinos Centra

Stručnjaci Centra za onkofertilitet izvode i veoma složene hirurške zahvate, od kojih naša sagovornica izdvaja sledeći primer: „U saradnji sa urolozima izvršili smo uspešan laparoskopski zahvat na trudnici i odstranili joj veliki tumor bubrega. To je neinvazivna metoda koja je veoma dobro odrađena. Pacijentkinja je iznela trudnoću do termina i sve je bilo u redu”.

Katarina Jeremić Stefanović naglašava da upravo ovakvi uspesi najviše motivišu nju i njene kolege da istraju u svojim naporima i omoguće ženama obolelim od kancera da se tokom ili posle lečenja ostvare i kao majke.

Kako bi im maksimalno povećali šanse za to, saraduju sa svojim kolegama iz zemlje i inostranstva, pa ako im nekada zatreba drugo stručno mišljenje vrlo lako dolaze do njega. Redovno prate naučna istraživanja iz sveta, a prema rečima naše sagovornice, trenutno su jako zainteresovani za oblast koja se odnosi na izvlačenje jajnih ćelija iz zamrznutog tkiva jajnika.

Svoja iskustva i otkrića publikuju kroz naučne radove, knjige i nastupe na međunarodnim kongresima.

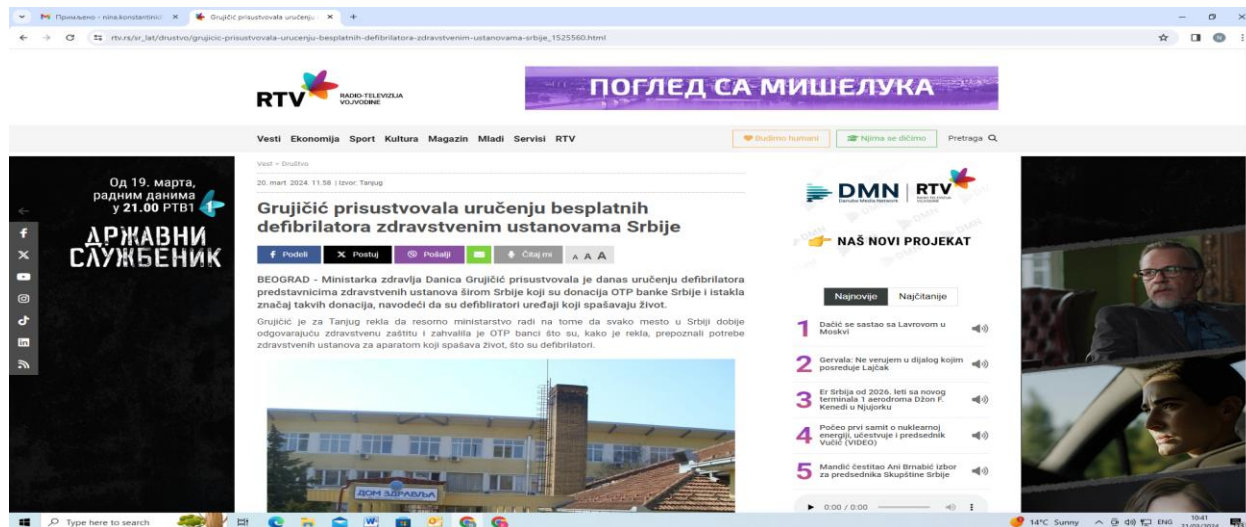
„Sada smo posvećeni formiranju nacionalnog registra pacijentkinja sa malignitetom u trudnoći i pacijentkinja koje planiraju potomstvo posle lečenja kancera. U tom poslu nam pomažu stručnjaci Fakulteta organizacionih nauka koji prave specijalne programe za ove svrhe. Kada projekat bude završen, umrežićemo sa internacionalnim registrom iz Brisela da bismo delili informacije. To će nam obezbediti pristup ogromnoj bazi podataka na osnovu kojih ćemo moći da vršimo obuhvatnija istraživanja i da pravimo protokole lečenja koji su se dokazali na velikom broju slučajeva iz prakse”, ističe Katarina Jeremić Stefanović.

Ne treba živeti u strahu, ali treba se kontrolisati

Nacionalni centar za fertilitet i onkofertilitet ima i svoje Savetovalište za humanu reprodukciju, kome se redovno obraćaju sadašnji i bivši pacijenti.

Veliki broj pitanja odnosi se na to kakva je budućnost ljudi koji su se izborili sa rakom.

„Žene koje su izlečile malignitet ne treba da brinu da će im se on vratiti ako ostanu u drugom stanju. Ne treba živeti u strahu. Ali, treba voditi računa o sebi i redovno se kontrolisati. Jer ova bolest se, kao i mnoge druge, uglavnom bolje i efikasnije leči ako je otkrijete na vreme”, poručuje Katarina Jeremić Stefanović.

Grujičić prisustvovala uručenju besplatnih defibrilatora zdravstvenim ustanovama Srbije

BEOGRAD - Ministarka zdravlja Danica Grujičić prisustvovala je danas uručenju defibrilatora predstavnicima zdravstvenih ustanova širom Srbije koji su donacija OTP banke Srbije i istakla značaj takvih donacija, navodeći da su defibrilatori uređaji koji spašavaju život.

Grujičić je za Tanjug rekla da resorno ministarstvo radi na tome da svako mesto u Srbiji dobije odgovarajuću zdravstvenu zaštitu i zahvalila je OTP banci što su, kako je rekla, prepoznali potrebe zdravstvenih ustanova za aparatom koji spašava život, što su defibrilatori.

U momentu kada dođe do srčanog zastoja ili kada dođe do, kako ga mi zovemo, flatera, odnosno nekontrolisanih kontrakcija srca, defibrilator je taj koji spašava život. Meni je posebno drago što su uređaje dobile ustanove poput Zdravstvenog centra Vranje, zatim Leskovac, Čuprija, Čačak, u Vojvodini Šid, Inđija i Subotica, Batočina i Velika Plana. Mi smo im to i ranije obećali, a zahvaljujući OTP Banci, smo ispunili to obećanje, navela je ministarka zdravlja.

Grujičić je istakla da je zdravstvenom sistemu uvek nešto potrebno i da su donacija uvek dobro došle, pogotovo manjim mestima u Srbiji jer, kako je rekla, svi treba da imaju pristup adekvatnoj zdravstvenoj zaštiti, bez obzira na mesto stanovanja.

Naravno da je teško kada neko živi u nekom selu koje je 70 km udaljeno od prve bolnice ili čak prvog doma zdravlja, ali upravo je to ono na čemu radi Ministarstvo zdravlja poslednjih godina. Da se primarna zdravstvena zaštita maksimalno pojača, da se pomoću ovih projekata koji radimo, kao šta su pokretne i stacionarne ambulante, zaista obogati kompletna zdravstvena zaštita, rekla je ona.

Predsednik Izvršnog odbora OTP Banke Srbije, Predrag Mihajlović za Tanjug je rekao vrednost donacije pet miliona dinara, a da je dodeljeno čak 13 defibrilatora u 10 različitih zdravstvenih ustanova širom Srbije.

Mi u Banci smo odlučili da pomognemo zdravstvu, odnosno ambulantama i medicinskim ustanovama u Srbiji kupovinom određenog broja defibrilatora, gde smo praktično učinili jedan korak ka spašavanju ljudskih života. I smatramo da svaka banka ima i tu odgovornost ne samo ka klijentima putem uzimanja depozita i davanja kredita, nego i odgovornost ka društvenoj zajednici, da pomogne svojoj društvenoj zajednici, a u ovom slučaju to jeste spašavanje ljudskih života, rekao je Mihajlović.

Uručenje defibrilatora upriličeno je u Palati Srbije, a prisustvovali su brojni medicinski stručnjaci i predstavnici zdravstvenih ustanova.